157

ZÁKON

ze dne 2. května 2013,

kterým se mění zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráži České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráži České republiky, ve znění zákona č. 293/1993 Sb., zákona č. 169/1999 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 460/2000 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 436/2003 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 267/ /2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 357/2011 Sb. a zákona č. 375/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 4 větě první se za slovo „detence“ vkládají slova „ , Střední odborné učiliště“.

2. V § 1 odst. 4 větě první, § 2 odst. 1 písm. k) a § 3 odst. 1 se slova „Institut vzdělávání“ nahrazují slovy „Akademie Vězeňské služby“.

3. V § 1 odst. 4 větě třetí se za slovo „detence“ vkládají slova „ , Středního odborného učiliště“ a slova „Institutu vzdělávání“ se nahrazují slovy „Akademie Vězeňské služby“.

4. V § 1 se na konci odstavce 5 doplňují věty „Za podmínek, v rozsahu a způsobem stanoveným mezinárodní smlouvou je příslušník Vězeňské služby a občanský zaměstnanec Vězeňské služby oprávněn působit na území jiného státu v rámci mírové nebo jiné operace, které se Česká republika účastní na základě rozhodnutí mezinárodní organizace, jíž je Česká republika členem nebo s níž má uzavřeny příslušné mezinárodní smlouvy. Příslušník Vězeňské služby a občanský zaměstnanec Vězeňské služby je oprávněn působit na území jiného státu také na základě rozhodnutí příslušného orgánu nebo instituce Evropské unie, nebo je-li vyslán k plnění úkolů na základě rozhodnutí ministra se souhlasem příslušného orgánu cizího státu nebo na žádost příslušného orgánu cizího státu.“.

5. V § 2 odst. 1 se na konci textu písmene c) doplňují slova „a eskortuje tyto osoby do výkonu ústavní nebo ochranné výchovy, ústavního ochranného léčení nebo zabezpečovací detence, a to bezprostředně po ukončení výkonu vazby, zabezpečovací detence nebo trestu odnětí svobody“.

6. V § 2 odst. 1 písm. k) se slova „ , učiliště a odborné učiliště Vězeňské služby“ zrušují.

7. V § 3 odst. 2 se za slova „odnětí svobody,“ vkládají slova „eskortuje tyto osoby do výkonu ústavní nebo ochranné výchovy, ústavního ochranného léčení nebo zabezpečovací detence,“.

8. V § 3 odstavec 8 zní:

„(8) Pověřené orgány Vězeňské služby mají postavení policejního orgánu v řízení o trestných činech osob ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody a zabezpečovací detence, spáchaných ve vazební věznici, věznici nebo v ústavu pro výkon zabezpečovací detence[2]); náleží jim též oprávnění používat podpůrné operativně pátrací prostředky podle tohoto zákona.“.

9. Za § 4b se vkládají nové § 4c a 4d, které znějí:

„§ 4c

Při výkonu kontrolní činnosti ministerstvo postupuje podle zákona upravujícího kontrolu.

§ 4d

Ministerstvo může po dohodě s Ministerstvem zdravotnictví zřídit k poskytování a zabezpečení zdravotních služeb osobám uvedeným v § 2 odst. 1 písm. l) státní příspěvkovou organizaci.“.

10. § 10 včetně nadpisu zní:

„§ 10

Požadování vysvětlení

(1) Příslušník je oprávněn požadovat vysvětlení od všech osob, které mohou přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení trestného činu nebo kázeňského přestupku spáchaného pachatelem během výkonu vazby, výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu zabezpečovací detence, jakož i pro vypátrání oso-

by prchající z výkonu vazby, z výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu zabezpečovací detence. Požadovat vysvětlení od osob ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody a zabezpečovací detence, které mohou přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení kázeňského přestupku, je oprávněn rovněž občanský zaměstnanec Vězeňské služby.

(2) Pověřený orgán Vězeňské služby je oprávněn osobu vyzvat, aby se ve stanovenou dobu, popřípadě bez zbytečného odkladu, je-li to nezbytné, dostavila na určené místo k sepsání úředního záznamu o podání vysvětlení. Dostaví-li se osoba na základě výzvy, je pověřený orgán Vězeňské služby povinen s touto osobou sepsat úřední záznam o podání vysvětlení bez zbytečného odkladu.

(3) Podání vysvětlení nesmí být od osoby požadováno, pokud by tím porušila zákonem stanovenou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěna. Osoba může vysvětlení odepřít pouze, pokud by jím sobě nebo osobě blízké způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za správní delikt.

(4) Kdo se dostaví na výzvu podle odstavce 2, má nárok na náhradu nutných výdajů a na náhradu ušlého výdělku. Náhradu poskytuje Vězeňská služba. Nárok na náhradu nemá ten, kdo se dostavil jen ve vlastním zájmu nebo pro své protiprávní jednání. Nárok na náhradu zaniká, jestliže jej osoba neuplatní do 7 dnů ode dne, kdy se na výzvu podle odstavce 2 dostavila; o tom musí být osoba poučena.“.

11. V § 13 odst. 2 úvodní části ustanovení se slovo „bezprostřední“ zrušuje.

12. Za § 13 se vkládají nové § 13a a 13b, které včetně nadpisů a poznámky pod čarou č. 8 znějí:

„§ 13a

Prokázání totožnosti pověřenému orgánu

(1) Prokázáním totožnosti se rozumí prokázání jména, popřípadě jmen, příjmení, data narození a v případě potřeby také adresy místa trvalého pobytu, adresy místa pobytu nebo adresy bydliště v zahraničí, rodného čísla, bylo-li přiděleno, a státní příslušnosti. Rozsah a způsob zjišťování osobních údajů musí být přiměřené účelu zjišťování totožnosti.

(2) Pověřený orgán Vězeňské služby je oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu

a) podezřelou ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu,

b) od níž je požadováno vysvětlení,

c) zdržující se v blízkosti místa, kde došlo ke spáchání trestného činu nebo správního deliktu osobou ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence,

d) která je oznamovatelem podezření ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu, nebo

e) při plnění jiného úkolu, je-li to nezbytné pro předcházení trestné činnosti.

(3) Odmítne-li osoba uvedená v odstavci 2 prokázat svoji totožnost nebo nemůže-li ji prokázat ani po poskytnutí potřebné přiměřené součinnosti a pověřený orgán Vězeňské služby nemůže její totožnost zjistit provedením úkonu na místě, je oprávněn předvést ji na Policii České republiky. Potřebnou součinnost ke zjištění totožnosti poskytne pověřený orgán Vězeňské služby způsobem a v rozsahu, který nezmaří účel úkonu.

§ 13b

Vyžadování pomoci

Pověřený orgán Vězeňské služby je v rozsahu potřebném pro splnění konkrétního úkolu v rámci prováděného šetření a opatření[8]) oprávněn požadovat od orgánů veřejné správy, jakož i od právnických a fyzických osob věcnou a osobní pomoc, zejména potřebné podklady a informace včetně osobních údajů. Tyto orgány a osoby jsou povinny požadovanou pomoc poskytnout; nemusí tak učinit, brání-li jim v tom zákonná nebo státem uznaná povinnost mlčenlivosti anebo plnění jiné zákonné povinnosti. Fyzická osoba tak nemusí dále učinit, pokud by poskytnutím pomoci vystavila vážnému ohrožení sebe nebo osobu blízkou.

---

[8]) § 158 odst. 1 trestního řádu.“.

13. V § 17 odst. 1 se za slovo „ministerstva“ vkládají slova „ , v zařízeních mimovězeňských poskytovatelů zdravotních služeb“ a slovo „bezprostřední“ se zrušuje.

14. V § 17 odst. 2 písmeno f) zní:

„f) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,“.

15. V § 17 odst. 2 písmeno g) zní:

„g) obušek nebo jiný úderný prostředek,“.

16. V § 17 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena n) až p), která znějí:

„n) vytlačování štítem,

o) vytlačování vozidlem,

p) prostředek k zamezení prostorové orientace.“.

17. V § 17 odst. 5 větě první se za slovo „obviněného“ vkládá slovo „ , chovance“.

18. V § 17 se na konci odstavce 5 doplňují věty „Příslušník je oprávněn omezit volný pohyb osoby, která fyzicky napadá příslušníka nebo jinou osobu, ohrožuje vlastní život, poškozuje majetek nebo se pokusí o útěk, připoutáním k vhodnému předmětu, zejména pomocí pout. Toto omezení musí být ukončeno v okamžiku, kdy je zřejmé, že osoba takové jednání nebude opakovat, nejdéle však po uplynutí 2 hodin od okamžiku připoutání.“.

19. V § 19 odst. 1 písm. a) se za slovo „slzotvorných“ vkládají slova „ , elektrických nebo jiných obdobně dočasně zneschopňujících“, za slovo „obušku“ se vkládají slova „a jiného úderného prostředku“ a za slovo „výbušky“ se vkládají slova „ , expanzní zbraně“.

20. V § 19 odst. 1 písm. b) se za slovo „psa“ vkládají slova „ , elektrického nebo jiného obdobně dočasně zneschopňujícího prostředku“.

21. Za § 21 se vkládá nový § 21a, který včetně nadpisu zní:

„§ 21a

Pořizování záznamů

(1) Vězeňská služba může, je-li to nezbytné pro plnění jejích úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy osob a věcí nacházejících se v objektech a prostorách jí spravovaných a střežených.

(2) Jsou-li k pořizování záznamů podle odstavce 1 zřízeny stálé automatické technické systémy, Vězeňská služba informace o zřízení takových systémů vhodným způsobem uveřejní.“.

22. Za § 22 se vkládá nový § 22a, který včetně nadpisu zní:

„§ 22a

Držení a používání nebezpečných látek a věcí

(1) Vězeňská služba je oprávněna pro účely výuky, výcviku, zkoušek, expertizní a znalecké činnosti nebo pro výkon jiné činnosti v rámci plněného úkolu nabývat, držet, přechovávat a používat nebezpečné látky a věci. Nebezpečnými látkami a věcmi se pro účely tohoto zákona rozumějí zejména omamné a psychotropní látky a jedy.

(2) Vězeňská služba je povinna

a) přijmout opatření k zamezení neoprávněného nebo nahodilého přístupu k nebezpečným látkám a věcem a k zamezení jejich neoprávněného použití,

b) vést evidenci nebezpečných látek a věcí,

c) vést dokumentaci technicko-organizačních opatření k zajištění ochrany nebezpečných látek a věcí a k eliminaci rizik z jejich povahy vyplývajících.“.

23. V § 23a odst. 2 písmeno d) zní:

„d) osobní údaje se v evidenci uchovávají nejméně 10 let od propuštění osoby, které se tyto údaje týkají, z výkonu zabezpečovací detence, vazby nebo trestu odnětí svobody.“.

24. V § 23a odst. 3 úvodní části ustanovení se slovo „poskytuje“ nahrazuje slovy „poskytuje na žádost“.

25. V § 23a odst. 3 se na konci textu písmene a) doplňují slova „a zpravodajským službám České republiky“.

26. V § 23a se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Žadatel, který má zřízenu datovou schránku, podává žádost prostřednictvím datové schránky.“.

Dosavadní odstavce 4 až 10 se označují jako odstavce 5 až 11.

27. V § 23a odst. 5 úvodní části ustanovení, § 23a odst. 6 úvodní části ustanovení a v § 23a odst. 7 úvodní části ustanovení se za slova „podle odstavce 1“ vkládají slova „a pro účely ověření totožnosti osoby ve výkonu vazby, zabezpečovací detence nebo trestu odnětí svobody“.

28. V § 23a odst. 7 se za písmeno e) vkládá nové písmeno f), které zní:

„f) fotografie,“.

Dosavadní písmena f) až v) se označují jako písmena g) až w).

29. V § 23a odst. 10 se slova „dále zpracovávat a poskytovat podle odstavců 3 až 6“ nahrazují slovy „poskytovat podle odstavce 3 písm. c) a d)“.

30. V § 23a se doplňují odstavce 12 a 13, které včetně poznámky pod čarou č. 9 znějí:

„(12) Vězeňská služba je pro účely správy placení pohledávek oprávněna požadovat z agendových informačních systémů o důchodech a o výsluhových příspěvcích vojáků a příslušníků bezpečnostních sborů poskytnutí údaje, zda osoba ve výkonu vazby, zabezpečovací detence nebo trestu odnětí svobody je požívatelem důchodu nebo výsluhového příspěvku, a to způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup.

(13) Vězeňská služba neposkytuje podle zvláštního právního předpisu[9]) údaje vedené pro účely evidence podle odstavce 1, informace, které souvisí s ochranou a obranou objektů, ve kterých je vykonávána zabezpečovací detence, vazba a trest odnětí svobody, o vozidlech užívaných k přepravě vězněných osob a o způsobu a rozsahu ochrany a střežení osob.

[9]) Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.“.

31. § 23b zní:

„§ 23b

(1) Vězeňská služba může provozovat hospodářskou činnost mimo svoji činnost hlavní, pro niž byla zřízena, zejména za účelem zaměstnávání osob ve výkonu trestu odnětí svobody nebo umístěných v ústavech pro výkon zabezpečovací detence.

(2) Hospodářská činnost je provozována za účelem dosažení kladného výsledku hospodaření; to platí i pro jednotlivé provozovny, v nichž je hospodářská činnost provozována.

(3) Organizační jednotky Vězeňské služby, které jsou věznicí nebo ústavem pro výkon zabezpečovací detence, sledují hospodaření provozovny odděleně od hlavní činnosti a od hospodaření s prostředky rozpočtu věznice nebo ústavu pro výkon zabezpečovací detence. Peněžní prostředky používané pro provoz hospodářské činnosti jsou vedeny na zvláštním bankovním účtu.

(4) Provozní výdaje hospodářské činnosti musí být v plné výši pokryty příjmy z této činnosti.

(5) Kladný rozdíl příjmů a výdajů dosažený za kalendářní rok v rámci hospodářské činnosti je mimorozpočtovým zdrojem, se kterým je možno nakládat způsobem uvedeným ve zvláštním právním předpisu[6c]).“.

32. Poznámky pod čarou č. 6a, 6b a 6d se zrušují.

Čl. II

Zrušovací ustanovení

Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 93/2001 Sb., o hospodářské činnosti Vězeňské služby České republiky, se zrušuje.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

Němcová v. r.

Zeman v. r.

Nečas v. r.